

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/297,Pakiet-edukacyjny-Podziemie-niepodleglosciowe-w-województwie-białostockim-w-lata.html>
17.03.2026, 07:11

Pakiet edukacyjny "Podziemie niepodległościowe w województwie białostockim w latach 1944-1956"

24.05.2002

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku przygotowało pierwszy pakiet edukacyjny dla nauczycieli historii Podziemie niepodległościowe w województwie białostockim w latach 1944-1956. Jego autorami są pracownicy OBEP w Białymstoku Krzysztof Sychowicz i Jerzy Kułak. Pakiet obejmuje dwie części. W pierwszej znajdują się: wprowadzenie historyczne, kalendarium najważniejszych działań podziemia antykomunistycznego w województwie białostockim, wybór źródeł, fragmenty opracowań, biogramy członków podziemia niepodległościowego, bibliografia dla ucznia i nauczyciela, propozycje scenariuszy lekcji oraz przykładowe tematy esejów. Druga część zawiera zbiór dokumentów, map i zdjęć, wykonanych na kartonowych kartach, w celu ułatwienia korzystania z nich podczas zajęć lekcyjnych.

Pakiet ten, przede wszystkim, otrzymają nauczyciele biorący udział w organizowanym przez OBEP Białystok w roku szkolnym 2002/2003, kursie doskonalenia zawodowego poświęconym problematyce podziemia niepodległościowego na Białostocczyźnie. Kurs ten przeznaczony będzie dla nauczycieli historii z województwa podlaskiego.

Informacja historyczna:

W latach 1944-1947 na Białostocczyźnie miało miejsce wręcz antykomunistyczne powstanie ludowe. Do lata 1945 r. większość terenu województwa została uwolniona spod wpływów Rządu Tymczasowego. Prawie wszystkie gminne posterunki milicji oraz urzędy zostały rozbite. Władza komunistów ograniczała się tylko do miast powiatowych, gdzie stały garnizony wojsk sowieckich oraz samego Białegostoku, który pod tym względem był swoistą twierdzą.

Opór społeczeństwa, wyrażany przede wszystkim poprzez działania AKO-WiN i NZW, rósł w miarę pojawiania się informacji o masowych rabunkach wsi i miast oraz morderstwach popełnianych przez żołnierzy sowieckich oraz polskie siły bezpieczeństwa. Pacyfikacja Puszczy Augustowskiej latem 1945 r. przez wojska sowieckie (co najmniej 2000 aresztowanych i zaginionych), wielka pacyfikacja województwa w 1946 r. (tylko w lutym 1946 r. ok. 4000 aresztowanych i 125 zabitych); ponad 300 wyroków śmierci wydanych przez sądy wojskowe i cywilne w procesach pokazowych organizowanych we wsiach i miasteczkach, setki zamordowanych, często po nieludzkich torturach, w siedzibach UBP oraz w czasie operacji przeciwpartyzanckich, spalone wsie i tysiące obrabowanych gospodarstw - to cena, jaką Białostocczyzna zapłaciła za marzenia o niepodległej Rzeczypospolitej.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

PODZIEMIE NIEPODLEGŁOŚCIOWE

1

**PODZIEMIE
NIEPODLEGŁOŚCIOWE**
w województwie białostockim
w latach 1944–1956

BIALYSTOK 2001

TEKI EDUKACYJNE IPN